LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

LNSO, KRISTĪNA POSKA, BRĀMSS UN MOCARTS

LNSO, KRISTIINA POSKA, BRAHMS, AND MOZART

2024. gada 25. oktobrī plkst. 19.00 Hanzas Peronā
25 October 2024 at 7 PM at Hanzas Perons

GEORGS SARKISJANS — vijole | violin
Diriģente | Conductor **KRISTĪNA POSKA | KRISTIINA POSKA**

Koncerts tiešraidē Latvijas Radio 3 "Klasika"
The concert is broadcast live by the Latvian Radio 3 *Klasika*

Koncerta dienā iepazīsties ar programmu šeit:
The programme for tonight's concert is available here:

I DAĻA | PART I

JOHANNESS BRĀMSS (*Johannes Brahms*, 1833–1875)

Koncerts vijolei un orķestrim Remažorā op. 77 (1878)
Concerto for Violin and Orchestra in D Major, op. 77 (1878)

I. *Allegro non troppo*
II. *Adagio*
III. *Allegro giocoso, ma non troppo vivace — Poco più presto*

40'

II DAĻA | PART II

JUSTE JANULĪTE (*Justė Janulytė*, 1982)

Confluere kamerorķestrim (2024)
Confluere for Chamber Orchestra (2024)

8'

VOLFGANGS AMADEJS MOCARTS (*Wolfgang Amadeus Mozart*, 1756–1791)

40. simfonija solminorā K. 550 (1788)
Symphony no. 40 in G Minor, K. 550 (1788)

I. *Molto allegro*
II. *Andante*
III. *Menuetto. Allegretto*
IV. *Finale. Allegro assai*

30'

Kultūras ministrija NEIBURGS Garage demokrātiskā vīna bārs ir DELFI 3 Latvijas Radio Klasika MŪZIKAS SAULE

BRĀMSS

Johannesa Brāmsa rokraksts 19. gadsimta daudzšķautņainajā mūzikas ainā atklāj meistarīgu vēsturiskā muzikālā mantojuma izpēti un atspoguļojumu, no katra laikmeta paņemot zīmīgāko un būtiskāko. Iespējams, tieši tāpēc viņa mūzika ikreiz izceļas ar kristālskaidru formu un muzikālās domas pamatotību. Apvienojumā ar komponista individuālo stilu, Brāmss radījis kā garu spirdzinošas, tā dziļu pārdomu raisošas skaņugleznas, un blakus darbībai dažādos žanros, viņš aiz sevis atstājis četras simfonijas, divus klavierkoncertus, Vijolkoncertu, kā arī Dubultkoncertu vijolei un čellam.

1878. gadā Austrijas gleznainajā kūrortpilsētā Pērtšahā tapušais Vijolkoncerts ir Brāmsa un sava laika izcilā vijolnieka, ungāra Jozefa Joahima vairāk nekā divdesmit gadus ilgās draudzības radošais vainagojums. Ciešā sadarbībā tapa tehniski izaicinošs skaņu mākslas darbs, kas tika atskaņots 1879. gada 1. janvārī Leipcigā diriģenta vadībā līdzās Bēthovena Vijolkoncertam Remažorā. Līdzīgi kā citi akadēmiskās mūzikas stūrakmeņi, arī Brāmsa Vijolkoncerts sākotnēji tika vērtēts pretrunīgi. Piemēram, Hanss fon Bīlovs to esot nodēvējis par koncertu "pret vijoli", nevis "par vijoli", savukārt spāņu komponists un vijolnieks Pablo de Sarasate koncertu atteicies atskaņot, apgalvojot, ka "negribot stāvēt ar vijoli rokās un klausīties, kā oboja spēlē vienīgo melodiju, kas koncertā skan."

Šīvakara solists, vijolnieks Georgs Sarkisjans intervijā Baibai Santai Vanagai par Brāmsa mūziku saka:

"[..] Ja jau Brāmss [*viņa Vijolkoncerts — aut. piez.*] ir simtiem reižu nospēlēts un dzirdēts gan labākās, gan sliktākās interpretācijās, tad, protams, ir doma: "Ko es vēl tur varu izdarīt?" No otras puses — kā jebkurš, kas sevi uzskata par kaut cik solīdu vijolnieku, iztiks bez Brāmsa? Vienmēr likās, ka Brāmss jāatskaņo tad, kad būs vairāk sirmu matu uz galvas. [..] Bet caur kamermūziku, kur esmu nospēlējis pilnīgi visu, ko Brāmss ir uzrakstījis — tā vairs nelikās. Varbūt tā ir nesamākslotība, bet kaut kur Brāmsa mūzikā ir zināma vienkāršība. [...] Ja ķeries pie Brāmsa, tas ir *milzīgs pīrāgs*! Tur ir ļoti daudz atrodams."

CONFLUERE

Confluere (no latīņu valodas "saplūsme") kamerorķestrim komponēta atskaņošanai tieši pirms V. A. Mocarta 40. simfonijas solminorā, kā vienai upei ieplūstot otrā. Skaņdarba pirmā — *sospiro* jeb nopūtu — tēma tiek aizgūtnēm, gandrīz apsēsti atkārtota dažādos blīvas orķestra faktūras slāņos, vienlaikus to ārkārtīgi palēninot. Mazajā sekundā balstītais motīvs apskatīts dažādos leņķos un nokrāsās, harmonijās un tembros, pakāpeniski paplašinot diapazonu līdz galējām robežām un tādējādi sagatavojot klausītājus Mocarta opusam.

Pirmatskaņojums: 2024. gada 13. martā Francijas Radio un mūzikas nama *Auditorium* koncertzālē, Parīzē, Francijas Radio filharmoniskais orķestris, diriģente Kristīna Poska. Veltīts Kristīnai Poskai.

MOCARTS

1788. gada vasarā, aptuveni deviņu nedēļu laikā top austriešu dižmeistara Volfganga Amadeja Mocarta pēdējās trīs simfonijas: elegantā 39. — Mibemolmažorā, trauksmainā 40. simfonija solminorā un lielais finmāls — 41. simfonija Domažorā jeb "Jupiters" (jāatzīst, ka romiešu dievu valdnieka Jupitera vārdu simfonijai visticamāk devis Londonā dzīvojošais vācu mūziķis un impresārijs Johans Pēteris Zalomons 1821. gadā koncerta programmiņā; Mocartam gar šo nosaukumu maza darīšana). Maestro Nikolauss Arnonkūrs (1929–2016), kurš īpašu uzmanību savā karjerā pievērsis vēsturiski izzinātai mūzikas interpretācijai, izvirzījis interesantu teoriju, ka Mocarta pēdējās trīs simfonijas veido vienotu triptihu un šo kopumu pat nodēvējis par "instrumentālu oratoriju", kur 39. simfonija ir ievads, 40. — psiholoģiska drāma, bet 41. — finmāls, kas noslēgumā aizved pie visvarenas kodas: "Tas ir mērķis, galapunkts. Pēc tam nekā vairs nav."

40. simfoniju Mocarts datējis ar 1788. gada 25. jūliju, un tajā klausītāji cauri laikiem saklausījuši dažādus dramaturģiskos motīvus, pārsvaram sliecoties simfonijā sadzirdēt komponista autobiogrāfisku pēdējo dzīves gadu portretējumu, kurā ir gan nepiepildītas dzīves alkas, gan grūtsirdība un skumjas. Mocarts evolucionējis visus žanrus, kam dzīves laikā pieskāries, tai skaitā, simfoniju — padziļinot tās dramaturģisko saturu, radās nepieciešamība izvērst arī mūzikas izteiksmes līdzekļu pielietojumu.

40. simfonijas piesātinātā emocionālā pasaule to tuvina romantisma laikmeta muzikālajai domai, kur priekšplānā tiek izvirzīti spēcīgi, vētraini pārdzīvojumi un psiholoģiskās drāmas izklāsts. Visam pāri — smalka, meistarīga tehnika un iedziļināšanās saturā, kā arī ģēnija vadīta rakstāmspalva.

GEORGS SARKISJANS bija Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra koncertmeistars no 2015. līdz 2022. gadam, ko apvienoja ar aktīvu muzicēšanu Vācijas orķestros un dažādos kameransambļos. Šobrīd Georgs Sarkisjans ir koncertmeistara vietnieks Vupertāles simfoniskajā orķestrī.

Divas reizes nominēts Lielajai Mūzikas balvai — 2016. gadā par "Izcilu sniegumu kameransamblī" un 2021. gadā "Par izcilu interpretāciju", novērtējot spožo Arama Hačaturjana Vijolkoncerta izpildījumu kopā ar LNSO un diriģenti Kristīnu Posku.

Kļuvis par laureātu konkursos kā solo, tā kamermūzikas kategorijās Lietuvā, Igaunijā, Čehijā, Ukrainā, Krievijā un Vācijā. Spēlējis Gustava Mālera Jauniešu SO, NRW Jauniešu kamerfilharmonijas orķestrī, Vācu Kamerakadēmijā Neusā pie Reinas.

Kā solists uzstājies ar Diseldorfas, Roberta Šūmaņa Mūzikas akadēmijas simfoniskajiem orķestriem, Bonnas Klasiskās filharmonijas orķestri, Ziemeļreinas-Vestfālenes Valsts jauniešu orķestri un citiem. Mūzikas skolas *Akademie für Musik am Rhein* līdzdibinātājs. Pieaicinātais docētājs Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, lektors Roberta Šūmaņa mūzikas augstskolā Diseldorfā.

Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra galvenā viesdiriģente kopš 2022. gada sezonas, igauniete **KRISTĪNA POSKA** ir Eiropā pieprasīta aktīvi koncertējoša diriģente, kuras mākslinieciskais sniegums tiek raksturots kā harismātisks, neparasts un muzikāli piesātināts. Kopš 2019./2020. gada sezonas — Flandrijas simfoniskā orķestra galvenā diriģente.

Starptautisku konkursu laureāte un prestižās Vācijas Diriģentu balvas ieguvēja 2013. gadā. Iepriekšējās sezonās Poska sadarbojusies ar tādiem orķestriem kā Londonas FO, Roterdamas FO, Rietumvācijas Radio SO, Minesotas orķestri, Oregonas SO, Latvijas Nacionālo SO un citiem. Tāpat Poska Norvēģijas operā diriģējusi Mocarta "Tā dara visas" izrādes, bet Berlīnes Valsts operā — Mocarta "Burvju flautu" . Pagājušajā sezonā diriģente uzstājusies arī ar Spānijas Nacionālo orķestri, kā arī veikusi Haidna un Perta mūzikas ierakstus ar Igaunijas Nacionālo simfonisko orķestri.

Šajā sezonā gaidāmas uzstāšanās ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Norvēģijas Radio orķestri, Basku Nacionālo orķestri, Lahti simfonisko orķestri un Monpeljē Nacionālo operas orķestri. Tāpat Dižonas operā Poska diriģēs Bēlas Bartoka vienīgo operu "Hercoga Zilbārža pils".

No 2006. līdz 2011. gadam Kristīna Poska bija *Cappella Academica* galvenā diriģente, no 2012. līdz 2016. gadam — Berlīnes Komiskās operas kapelmeistare, savukārt 2019./2020. gada sezonā vadīja Bāzeles teātri.

BRAHMS

In the rich musical landscape of the 19th century, Johannes Brahms' oeuvre reflects masterful engagement with the musical traditions that preceded him. He skilfully draws from each era's most significant elements, which may explain why his works are known for their impeccable form and clarity of musical thought. Combining this heritage with his distinctive style, Brahms produces music that is both reinvigorating to the spirit and deeply thought-provoking. His extensive body of work in various genres includes four symphonies, two piano concertos, a violin concerto, and a double concerto for violin and cello.

Written in the summer of 1878 in the idyllic Austrian lakeside resort town of Pörtschach am Wörthersee, the Violin Concerto in D Major is the creative culmination of more than two decades of friendship between Brahms and the renowned Hungarian violinist Joseph Joachim. Their close collaboration results in a technically challenging score, which premieres on 1 January 1879 in Leipzig under the baton of its author and alongside Beethoven's Violin Concerto in D Major. Like many foundational works in the classical repertoire, Brahms' Violin Concerto initially faces controversial reactions. For instance, Hans von Bülow famously quips that the concerto is written "against the violin" rather than "for the violin", while Spanish violinist and composer Pablo de Sarasate refuses to perform it, not wanting to "stand on the rostrum, violin in hand, and listen to the oboe playing the only tune in the adagio".

Tonight's soloist, violinist Georg Sarkisjan speaks about Brahms' music in an interview with Baiba Santa Vanaga: "[...] If Brahms [his Violin Concerto — author's note] has been performed and heard hundreds of times in both the finest and less favourable interpretations, then naturally one reflects: "What more can I contribute?" On the other hand, how can anyone who considers themselves a reasonably serious violinist avoid Brahms? I always felt that Brahms should be played when one accumulates more gray hair. [...] Yet, through my experience with chamber music where I have played everything Brahms composed, this perception changed. Perhaps it lacks pretence, but somewhere within Brahms' music lies a certain simplicity. [...] Taking on Brahms is a monumental task — there is so much to uncover."

CONFLUERE

Confluere (from Latin "to flow together") for chamber orchestra, like one river flowing into another, was composed to be performed just before the W. A. Mozart's 40th symphony in G minor. The composition takes its first theme — the sighing "sospiro" figure and repeats it breathlessly, almost obsessively through different layers of the dense orchestra texture, while slowing it down extremely. This minor second-based motive is being explored through various angles and colours,

harmonies and timbres, gradually expanding its range up to the limits and thus preparing the listeners for the arrival of the Mozart.

1st performance: 13 March 2024, Orchestre Philharmonique de Radio France, cond. Kristiina Poska, Auditorium de la Maison de la Radio et de la musique, Paris. Dedicated to Kristiina Poska.

justejanulyte.com

MOZART

In the summer of 1788, over a period of roughly nine weeks, the great Austrian master Wolfgang Amadeus Mozart composes his final three symphonies: the graceful Symphony no. 39 in E-flat major, the turbulent Symphony no. 40 in G minor, and the grand finale — Symphony no. 41 in C major, also known as the *Jupiter* Symphony (the nickname *Jupiter* is likely coined by the London-based German musician and impresario Johann Peter Salomon for a 1821 concert programme; Mozart himself has no known connection to the title). Maestro Nikolaus Harnoncourt (1929–2016), noted for his historically informed performances, presents the intriguing theory that these three symphonies form a cohesive triptych. He refers to them as an "instrumental oratorio", where Symphony no. 39 serves as the introduction, Symphony no. 40 embodies a psychological drama, while Symphony no. 41 acts as the finale, which leads to a powerful coda: "This is the goal, the final destination. After that, there is nothing."

Mozart dates Symphony no. 40 to 25 July 1788. Over the years, listeners have given various dramatic interpretations to the opus, with many perceiving it as a reflection of Mozart's personal struggles in his later years — a blend of unfulfilled longing, hardship, and melancholy. Mozart, who pushes the boundaries of every genre he touches, deepens the symphonic form with this score, requiring new means of musical expression. The emotional richness of Symphony no. 40 brings it closer to the Romantic era, dominated by intense, climactic experiences and psychological drama. Above all, the symphony reveals a refined, masterful technique and a deep engagement with its content, guided by the hand of a true genius.

GEORG SARKISJAN was the LNSO's concertmaster from 2015 to 2022, complementing his musical pursuits with engagements in various German orchestras and chamber ensembles. Currently, he serves as the deputy concertmaster for the Wuppertal Sinfonieorchester.

He has been nominated twice for the Latvian Grand Music Award: in 2016, for Outstanding Chamber Music Performance and, in 2021, for Outstanding Interpretation in recognition of his brilliant performance of Aram Khachaturian's Violin Concerto with the LNSO and conductor Kristiina Poska.

Georg has participated in numerous workshops and festivals. Winner of solo performance and chamber music competitions in Lithuania, Estonia, the Czech Republic, Ukraine, Russia, and Germany.

Former member of the Gustav Mahler Youth Orchestra, the Youth Chamber Orchestra of NRW, and German Chamber Academy of Neuss am Rhein. He has performed as soloist with the Düsseldorf SO, Robert Schumann University of Music SO, State Youth Orchestra of North Rhine Westfalia, the Bonn Classical Philharmonic, the LNSO, among other orchestras.

Georg is co-founder of the Akademie für Musik am Rhein in Düsseldorf. Lecturer at the Robert Schumann Hochschule in Düsseldorf.

The Principal Guest Conductor of the Latvian National Symphony Orchestra **KRISTIINA POSKA** comes from Estonia and is a sought-after conductor across Europe. Her artistic performances have been described as charismatic, unusual, and musically rich. Chief Conductor of the Flanders Symphony Orchestra since the 2019/2020 season. Winner of international competitions, she was awarded the renowned German Conductors' Award in 2013.

In the last seasons, Poska collaborated with orchestras such as the London Philharmonic Orchestra, Rotterdam Philharmonic Orchestra, WDR Symphony Orchestra, Minnesota Orchestra, Oregon Symphony, Latvian National Symphony Orchestra, and others. Poska has also conducted performances of Mozart's *Così fan tutte* at the Norwegian Opera and *The Magic Flute* at Staatsoper Berlin. In the previous season she appeared with the Spanish National Orchestra and recorded works by Haydn and Pärt with the Estonian National Symphony Orchestra.

This season, Kristiina Poska is set to perform with the Latvian National Symphony Orchestra, Norwegian Radio Orchestra, Basque National Orchestra, Lahti Symphony Orchestra, and Opéra Orchestre National Montpellier. Additionally, she will conduct Béla Bartók's only opera *Bluebeard's Castle* at the Opéra de Dijon.

Kristiina Poska was the Principal Conductor of Cappella Academica from 2006 to 2011, the Kapellmeister of the Komische Oper Berlin from 2012 to 2016, and the Music Director for Theater Basel in the 2019/2020 season.

TUVĀKIE KONCERTI

Piektdien, 1. novembrī, plkst. 19.00 Hanzas Peronā
Sestdien, 2. novembrī, plkst. 17.00 koncertzālē "Cēsis"

LNSO, TARMO PELTOKOSKI UN ŠTRAUSA "SALOME"

VIDA MIKNEVIČŪTE — soprāns
Diriģents **TARMO PELTOKOSKI**

PROGRAMMĀ:
Olivjē MESIĀNS *Le Tombeau resplendissant*
Klods DEBISĪ "Jūra"
Rihards ŠTRAUSS Fragmenti no operas "Salome"

Piektdien, 8. novembrī, plkst. 19.00 Hanzas Peronā

LNSO, KSENIJA SIDOROVA UN ANDRIS POGA

KSENIJA SIDOROVA — akordeons
Diriģents **ANDRIS POGA**

PROGRAMMĀ:
Arturs MASKATS Koncerts akordeonam un orķestrim "Ko stāstīja vējš pār jūru"
Rolfs VALLINS *Act*
Sergejs RAHMAŅINOVS Otrā simfonija

Ceturtdien, 28. novembrī, plkst. 19.00 Mūzikas namā "Daile"

LNSO KAMERMŪZIKA. REIZ HĀRLEMĀ

MAIJA ZANDBERGA — flauta
JĀNIS SEMJONOVS — fagots
OSKARS BOKANOVS — kontrabass
MIKUS BĀLIŅŠ — sitaminstrumenti
RIHARDS PLĒŠANOVS — klavieres

PROGRAMMĀ:
Marinas VIDMONTES, Kloda BOLLINGA, Ērla HEIGENA, Artura MASKATA, Džīna KOŠINSKA un **Jāņa RUBIKA** mūzika

PIESAKIES
LNSO JAUNUMIEM

TUVĀKIE KONCERTI

Svētdien, 29. decembrī, plkst. 17.00 koncertzālē "Cēsis"
Pirmdien, 30. decembrī, plkst. 17.00 Latgales vēstniecībā GORS
*** 3. un 4. janvārī plkst. 19.00 Hanzas Peronā**

LNSO GADUMIJAS KONCERTS

BOHDANS LUTSS — vijole
Diriģents **AIVIS GRETERS**

Koncertu vada **ANETE AŠMANE-VILSONE**

PROGRAMMĀ:
Karls NILSENS Operas "Maskarāde" uvertīra
Bēla BARTOKS Rumāņu tautas dejas
Moriss RAVELS "Čigāniete"
Moriss RAVELS "Bolero"
Pablo de SARASATE Introdukcija un tarantella
Antonīns DVORŽĀKS Slāvu deja nr. 8
Johans ŠTRAUSS II Imperatora valsis
Johans ŠTRAUSS II Trič-trač polka
Johans ŠTRAUSS II Picikato polka
Johans ŠTRAUSS II Radecka maršs

Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris aicina savus klausītājus uz priekpilnām 2025. gada sagaidīšanas un ieskandināšanas svinībām Cēsīs, Rēzeknē un Rīgā!

Svētkus pavadīsim ugunīgas, virtuozas un dzirkstošas mūzikas skaņās, kur orķestrim uz skatuves pievienosies ukraiņu vijolnieks Bohdans Lutss, kam šī būs pirmā viesošanās Latvijā. Savukārt pie diriģenta pults — latvietis ar strauji plaukstošu starptautisku karjeru — Aivis Greters.

* 3. janvāra koncerts ir iekļauts LNSO RUDENS ABONEMENTĀ 2024

LNSO ŠOVAKAR | LNSO TONIGHT

Koncertmeistare | Concertmaster
Veerle Houbraken

Pirmās vijoles | I violins
Aleksejs Bahirs, Darja Smirnova, Ilze Kirsanova, Inese Štrāle, Liene Neija-Kalniņa, Vizma Laura Agloniete, Indulis Cintiņš, Oskars Siliņš, Konstantīns Paturskis, Lāsma Vītola, Arina Bardova

Otrās vijoles | II violins
Andrejs Jegorovs, Arvīds Zvagulis, Ilze Pence, Beāte Račko, Tatjana Ostrovska, Raimonds Melderis, Liene Briede, Agnese Stalidzāne, Sofija Balabkina, Marta Jurjāne

Alti | Violas
Ināra Brīnuma, Liene Martinsone, Katrīna Krašauska-Krauze, Inga Ozoliņa, Lauma Visendorfa, Tatjana Ļebedeva, Jevgenija Gorbunova, Zane Dziesma

Čelli | Cellos
Diana Ozoliņa, Mareta Prikule, Jānis Rinkulis, Ainārs Paukšēns, Mārtiņš Turss, Pauls Ēriks Skujiņš

Kontrabasi | Double basses
Oskars Bokanovs, Raivo Ozols, Viktors Veļičko, Viktors Stankevičs

Flautas | Flutes
Maija Zandberga, Elīna Čeprova

Obojas | Oboes
Dainis Cimermanis, Mārtiņš Dovmanis

Klarnetes | Clarinets
Anna Gāgane, Sigurds Lallo

Fagoti | Bassoons
Normunds Zvejnieks, Elza Rubene

Mežragi | Horns
Māris Evelons, Mārcis Kalniņš, Mikus Runka, Kalvis Etkins

Trompetes | Trumpets
Jens Emil Holm, Dāvis Sedols

Sitaminstrumenti | Percussion
Edgars Vaivods